

Marmara Üniversitesi
DijitalBeşeriBilimler
Araştırma Merkezi

T.C.
Marmara Üniversitesi

Dijital Beşeri Bilimler Uygulama ve
Araştırma Merkezi

2023 Yılı
Birim Faaliyet Raporu

İçindekiler

Yönetici Sunuşu	3
1. Genel Bilgiler	4
A- Misyon ve Vizyon	4
B- İnsan Kaynakları.....	4
2. Faaliyetler	5
A- Yayınlar	5
B- Bildiri ve Konuşmalar.....	6
C- Projeler	7
D- Çalıştaylar	8
E- Yuvarlak Masa Toplantıları: Dijital Beşeri Buluşmalar	12
F- Eğitimler.....	15
G- Kurumsal İşbirlikleri.....	19
3. Amaç ve Hedefler	20
A. Temel Politikalar ve Öncelikler.....	20
B. İdarenin Stratejik Planında Yer Alan Amaç ve Hedefleri Stratejik Amaçlar Stratejik Hedefler .	20
4. Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi	21
A. Üstünlükler.....	21
B. Zayıflıklar	21
C. Değerlendirme	21
5. Öneri ve Tedbirler	22

Yönetici Sunuşu

Dijital Beşeri Bilimler Uygulama ve Araştırma Merkezi (DBB-M) 21 Kasım 2021 tarihli 31670 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yönetmelikle resmen kurulmuştur. Altyapı ve yer çalışmalarına dair hazırlıklardan sonra Mart 2023 tarihinde Eski Teknoloji Fakültesi A Blok A305 no’lu yerde faaliyetlerine başlamıştır. DBB-M’nin temel hedefi dijital beşeri bilimler (DBB) alanına katkıda bulunmak, bu alandaki gelişmeleri takip etmek ve farklı disiplinler/temalar ile DBB arasında bağları kurmaktır. Bu çerçevede DBB-M bünyesinde araştırma, eğitim, yayın ve akademik danışmanlık çalışmaları yapılması amaçlanmaktadır. Yapılan tüm çalışmalar ve kurum bilgileri <https://dbb.marmara.edu.tr/> adresi ve sosyal medya hesaplarından detaylıca paylaşılmakta ve geniş bir kitleye ulaşılmaya çalışılmaktadır.

DBB-M fiilen faaliyetlerine başladığı 2023 yılında kurumsal olarak kurullar oluşturmuş, logo, web ve sosyal medya hesaplarını aktif hale getirmiştir. İnsan kaynağı olarak 5 yönetim kurulu üyesi, 12 danışma kurulu üyesi, 1 sözleşmeli doktora sonrası araştırmacı, 5 misafir araştırmacı, 3 kısmi zamanlı öğrenci ve 4 gönüllü stajyer istihdamı ile 2023 yılı oldukça verimli geçmiştir. Eğitim faaliyeti olarak 2 kapsamlı DBB eğitim programı 100’ün üzerinde lisansüstü araştırmacıya verilmiş ve bir eğitim faaliyeti için Mardin Artuklu Üniversitesi ile iş birliği yapılarak TÜBİTAK’a başvurulmuş ve kabul alınmıştır. Araştırma olarak halihazırda bir ulusal araştırma projesi devam etmekte ayrıca yeni bazı projeler için hazırlık çalışmaları yapılmaktadır. Etkinlik kapsamında ise 4 verimli çalıştay yapılmış; sahaya dair ulusal ve uluslararası uzmanlar bir araya getirilmiştir. Ayrıca yuvarlak masa toplantısı olarak 4 etkinlik yapılarak DBB alanında daha geniş bir kitleye ulaşılmaya çalışılmıştır. Çıktılar olarak DBB-M bünyesinde görev yapan araştırmacılar kitap, kitap bölümü, makale ve bildirilerle alana önemli katkılarda bulunmuştur. Ayrıca çeşitli kurum ve platformlarla iş birliği geliştirerek bazı faaliyetleri ortak yapmıştır.

Bazı ilkleri ve öncülükleri de ifade etmek faydalı olacaktır. DBB-M hala Türkiye’deki tek DBB araştırma merkezidir. Bu konuda YÖK’ün teşvikleri artmakta ve farklı üniversiteler girişimlerde bulunmaktadır. Sözleşmeli doktora sonrası araştırmacı (2547 Ek 34 Madde) istihdamında üniversitemizde ilk girişimi merkezimiz yapmış ve ilk kadrolu araştırmacıyı istihdam etmiştir. Merkezimiz, Dijital Beşeri Bilimlerin farklı disiplin ve temalara yönelik uygulama ve tartışmalarını kapsamlı bir şekilde çalıştay konusu haline getirmiştir. Ayrıca Osmanlı tarihi örneğinde İngilizce’deki en kapsamlı yayın olan *Journal of the Ottoman and Turkish Studies Association* dergisinin özel sayısı ve Türkçe’deki ilk kitap olan *Dijital Beşeri Bilimler ve Osmanlı Çalışmaları* DBB-M ekibinde yer alan araştırmacıların katkıları ile yayınlanmıştır.

Böylece DBB-M bu ilk yılında temel kurumsallaşma sürecinde mesafe almış, hedeflerine uygun uygulamalara başlamıştır. İdari ve fiziksel altyapı ve finansal destek eksikliklerinin geliştirilmesi ile merkez çalışmaları çok daha iyi noktaya gelecektir. Başta Rektörümüz olmak üzere kuruluş aşamasında ve süreçte katkı veren tüm birim ve kişilere teşekkür ederiz.

Doç. Dr. Yunus Uğur
Müdür

1. Genel Bilgiler

A- Misyon ve Vizyon

Misyonumuz; toplumsal, ekonomik, siyasi, dijital ve teknolojik yapı, pratik ve süreçleri tarihsel, mekânsal ve bilişim özellikleri itibarıyla yaygın ve derinlemesine inceleyerek, toplum ve şehir hayatının keşfedilmemiş veya parçacı araştırmalara konu olmuş yönlerine ışık tutmak, bu yolla planlama, uygulama, akademik araştırma sürecine katkı yaparak Türkiye ve uluslararası düzeyde bir mükemmellik merkezi oluşturmak.

Vizyonumuz; dijital beşeri bilimler (DBB) alanına katkıda bulunmak, bu alandaki gelişmeleri takip etmek ve farklı disiplinler/temalar ile DBB arasında bağları kurmaktır.

B- İnsan Kaynakları

Merkez Müdürü: Doç. Dr. Yunus Uğur, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü
Merkez Müdür Yardımcısı: Doç. Dr. Nicole Silvia Kaçal, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık, Mimarlık Tarihi Anabilim Dalı
Merkez Müdür Yardımcısı: Dr. Öğr. Üyesi Zübeyir Nişancı, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü
Yönetim Kurulu Üyesi: Prof. Dr. Fehmi Yılmaz, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölüm Başkanı
Yönetim Kurulu Üyesi: Doç. Dr. Murat Can Ganiz, Mühendislik Fakültesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü
Yönetim Kurulu Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Sümeyye Akça, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
Sözleşmeli Doktora Sonrası Araştırmacı: Dr. Ayşegül Çimen, Marmara Üniversitesi, Dijital Beşeri Bilimler Araştırma Merkezi
Araştırmacı: Özge Eda Kaya, Tarih Bölümü Doktor Adayı, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Araştırmacı: Aylin Dengiz Ökke, Tarih Bölümü Doktor Adayı, Marmara Üniversitesi
Araştırmacı: Serpil Özcan, Tarih Bölümü Doktor Adayı, Marmara Üniversitesi
Ayrıca kısmi zamanlı ve gönüllü staj yapan öğrenciler bulunmaktadır.

2. Faaliyetler

A- Yayınlar

Kitap

Uğur, Y (Ed.) (2023). *Dijital Beşeri Bilimler ve Osmanlı Çalışmaları*. Vakıfbank Kültür Yayınları. ISBN 978-625-6385-49-8.

Kitap Bölümü

Uğur, Y. (2023). Giriş: Dijital Beşerî Bilimler, Dijital Tarih ve Dijital Osmanlı Çalışmaları. Y. Uğur (ed), *Dijital Beşeri Bilimler ve Osmanlı Çalışmaları* (15-26). Vakıfbank Kültür Yayınları.

Uğur, Y. (2023). Kültürel Miras Örneğinde Dijital Beşerî Bilimler ve Dijital Osmanlı Çalışmaları. Y. Uğur (ed), *Dijital Beşeri Bilimler ve Osmanlı Çalışmaları* içinde (27-44). Vakıfbank Kültür Yayınları.

Kançal, N. S., & Şen, F. M., (2023). Inscriptions from the Golden Horde Period and the Crimean Khanate in Crimea: a Body of Hitherto Neglected Material within the Study of the Inscriptions of Islamic Lands. *Inscriptions of the Medieval Islamic World* içinde (324-359). Edinburgh University Press.

Özcan, S. (2023). 19. Yüzyıl İstanbul Tekkeleri ve Mekânsal Konumlanışları. Y. Uğur (ed), *Dijital Beşeri Bilimler ve Osmanlı Çalışmaları* içinde (243-293). Vakıfbank Kültür Yayınları.

Özcan, S. (2023). Bir Seyyahlar Durağı: Sultantepe Özbekler Tekkesi. O. S. Arı, M. S. Küçüker (Ed.), *Sultantepe Özbekler Tekkesi: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Bir Müessesesinin Tarihi* içinde (ss61-84). İsar Yayınları, 2023, İstanbul. ISBN 978-9276-42-9.

Kaya, Ö. E. (2023). Bir İstanbul Mahallesinin Sosyomekânsal Analizi: 19. Yüzyılda Molla Aşki Mahallesi. Y. Uğur (ed), *Dijital Beşeri Bilimler ve Osmanlı Çalışmaları* içinde (207-243). Vakıfbank Kültür Yayınları.

Makale

Akça, S., & Akbulut, M., (2023). Social network analysis of mythology field. *Library Hi Tech* , 41 (3), 903-920.

Akça, S., & Şenyurt, Ö., (2023). Geographical representation of editorial boards: a review in the field of library and information sciences. *Scientometrics* , 128, (2), 1409-1427.

Nisanci, Z., & Nisanci, A. A., (2023). Between-Reporter Agreement Among Couples: Exploring Nonlinear Patterns in Marital Conflict. *Journal of Interpersonal Violence* , 38, (1-2).

Özcan, S. (2023). Mekânsal ve Toplumsal Konumuyla Otakçıyân Mustafa Paşa Tekkesi. *Kadim Dergisi*, 5, 145-177. ISSN 2757-9395.

Kaya, Ö. E. (2023). Menzilmâmeler Üzerine Bir Literatür Değerlendirmesi. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi* 20 (40), 401-18.

Dergi

A. Yayıcıoğlu, N. Barakat, Y. Uğur eds. *JOTSA Digital Ottoman Studies Özel dosyası*, 2023.

B- Bildiri ve Konuşmalar

Uğur, Y. (2023) Dijital Sosyal ve Beşeri Bilimlere Giriş Dersi, *Uygulamalı Dijital Beşeri Bilimler Eğitimi*.

Uğur, Y. (2023). Dijital Tarih Alanında Etik Sorunlar. *X. Tarihyazımı Çalıştayı: Tarih, Tarihçi ve Etik: Ne, Nasıl?, Muğla*.

Uğur, Y., (2023). Klasik Kaynakların Dijital Yayını ve Analizi, *I. Uluslararası Evliya Çelebi Sempozyumu: Seyahat Tarihi ve Kültürü*, İstanbul, Türkiye.

Uğur, Y., (2023). İstanbul ve Bilâd-ı Selase: İstanbul'un İdari, Hukuki ve Kentsel Sınırları ve Tanımlamaları. *Tarih Çalıştayı: Şehir Tarihi Serisi I*, İstanbul, Türkiye.

Uğur, Y., (2023). Fetihden Sonra İstanbul ve Tarihsel Sürece Etkisi. *İstanbul İl Kültür Müdürlüğü 570. yılında İstanbul'un Fethi*, Türkiye.

Uğur, Y. (Danışman) Hadîkatü'l-cevâmi'yi Haritalamak: 18. Yüzyıl Osmanlı İstanbul'undaki İslam Eserleri Ansiklopedisinin Yeniden Değerlendirilmesi Sempozyumu.

Uğur, Y. (2023). "Dijital Tarih", *100 Yılda Osmanlı Tarihçiliği, Cumhuriyet'in 100. yılına Atfen*, Ankara, TTK.

Uğur, Y. (2023). Kent Tarihinde Araştırma ve Yöntem. *Kent Araştırmalarında Metodoloji Semineri*.

Yılmaz, F., ve Uğur, Y. 22 Eylül 2023: İktisat Tarihi Lisansüstü Öğrenci Sempozyumu Bilim ve Düzenleme Kurulu Üyeliği <https://etkinlik.marmara.edu.tr/iktisattarihi23>

Yılmaz, F. 24 Ocak 2023: Marmara Tarih Konuşmaları, "Osmanlı Tarihçiliğine Farklı Bakışlar", Darina Martykanova ile röportaj <https://www.youtube.com/watch?v=0TkBQMnvCoI>

Nişancı, Z. (2023). Akademik Metin Yazımı, *Toplumsal Değişim Enstitüsü Açılış Seminerleri*.

Uğur, Y. *Tarih Söyleşileri*. 85. TRT 2. 6 Haziran 2023. <https://www.tabii.com/detail/2915/tarih-soylesileri>

Özcan, S. 19. Yüzyıl İstanbul Tekkelerine Toplu bir Bakış: Sayılar, Nüfuslar, Konumlar, *Boğaziçi Üniversitesi Nafi Baba Tasavvuf, Tarih ve Kültürel Miras Araştırma Merkezi Tasavvuf Konuşmaları*. İstanbul. 24 Ekim 2023.

Özcan, S. Tekke ve Sufi Kayıtları Üzerinden İstanbul Coğrafyası, *Tarih Çalıştayları*, Marmara Üniversitesi, Dijital Beşeri Bilimler Merkezi, 10 Haziran 2023.

Kaya, O. E. Spatializing an İstanbul Neighborhood in the 19th Century Tahta Minare, *Turkologentag* 2023. Viyana. 21-23 Eylül 2023.

Kaya, O. E. Evliya Çelebi Üzerine Dijital Çalışmalar, *I. Uluslararası Evliya Çelebi Sempozyumu: Seyahat Tarihi ve Kültürü*. İstanbul. 5-7 Ekim 2023.

Danış, İ. & Kaya, O. E. Evliya Çelebi'nin Anlatımında 17. Yüzyıl İstanbul Toplumunun Seyir, Dinlenme ve Buluşma Alanları Olarak Mesireler ve Coğrafi Dağılımları, *XI. Uluslararası Osmanlı İstanbul Sempozyumu*. İstanbul. 23-24 Mayıs 2023.

Kaya, O. E. Emlak Defterlerine Göre İstanbul'un Farklı Bölgelerinden Mahalle ve Mülk Kayıtları, *XIX. Yüzyıl İstanbul'u: Temalar, Kaynaklar, Dijital Yöntemler. Tarih Çalıştayları: Şehir Tarihi Serisi-1*. İstanbul. 10 Haziran 2023.

Çimen, A. Osmanlı İmparatorluğunda Kamu ve Özel. *OSAMER*. 10 Mayıs 2023 <https://osamer.sakarya.edu.tr/tr/duyuru/goster/121783/osmanli-imparatorlugu-nda-kamu-ve-ozel-mulkiyet-haklari>

Doğan, R. Feminization of Health and Welfare Programs. *TCSS Conference Koç University*. 13 Nisan 2023.

C- Projeler

Uğur, Y. (Yürütücü). Mayıs 2023-Kasım 2024: Osmanlı İstanbul'unda Isıtma ve Soğutmanın Tarihi (1500-1700): Araştırma Gündemi Çıkartmak. CB Strateji ve Bütçe Başkanlığı (Kalkınma Bakanlığı) Projesi.

Uğur, Y.(Danışman). 2023-2025: Sosyokültürel Tarihi ve Dini boyutlarıyla Sultantepe Özbekler Tepesi. Tübitak Projesi.

Uğur, Y. (Danışman). 2023-2024: Kültürel Miras Bağlamında Marmara Üniversitesi Mehmet Genç Külliyesi ve Yakın Çevresi Tarihi ve Doğal Alanı Belgeleme, Dijitalleştirme ve Sürdürülebilirlik Projesi. Diğer Resmi Kurumlarca Desteklenen Proje.

Uğur, Y. (Danışman). 2023 - 2024: 1980-2020 Yılları Arasında Bağdat Caddesi'nin Sosyomekânsal Gelişimi Üzerine Alan Araştırması. Tübitak Projesi.

Uğur, Y. (Danışman). 2022 - 2023: Selçuklular'dan Osmanlılar'a Dımaşk'ta Eğitim Kurumları Tipolojileri: Nuaymi'nin Medrese Tarihi (1079-1516)

Uğur, Y. (Danışman). 2021- devam: İSAM ve İslam Ansiklopedisi Dijitalleşme Projesi.

Nişancı, Z. (Danışman) 2021 – 2024: Türkiye'de La-Dini İnançlar Ve Pratikler: Değişen Toplumsal Yapıda Din Dışı Arayışlar. Tübitak Projesi

Nişancı, Z. (Danışman) 2021- 2024: Yüksek Eğitim ve İş Kolları ile Birlikte Oluşan Türkiye Kentsel Peyzajını Anlamak. Tübitak Projesi

Nişancı, Z. (Danışman) 2019 – 2023: Yaşam Çevrelerinin, Sağlık Göstergeleri ve Yaşam Kalitesi ile İlişkisi: Sağlıklı Kentler için Toplum Katımlı Bir Model Önerisi. Tübitak Projesi

D- Çalıştaylar

1. Dijital Tarih Çalıştayları, Şehir Tarihi Serisi-1: 19. Yüzyıl İstanbul'u: Temalar, Kaynaklar, Dijital Yöntemler

<https://dbb.marmara.edu.tr/etkinlikler/calistaylar/dijital-tarih-calistaylari>

Marmara Üniversitesi
DijitalBeşeriBilimler
Uygulama ve Araştırma Merkezi

TARİH ÇALIŞTAYLARI

Şehir Tarihi Serisi - I

20
23

**XIX. Yüzyıl İstanbul'u:
Temalar, Kaynaklar, Dijital Yöntemler**

İstanbul'un İdari Tanım ve Sınırları
Yunus Uğur, Marmara Üniversitesi
*İstanbul ve Bilâd - Selase: İstanbul'un İdari, Hukuki ve Kentsel Sınırları ve Tanımlamaları"
Büşranur Bekman, Sakarya Üniversitesi,
*İstanbul'un Mahalleleri ve İdari Sınırlarının Yeniden Belirlenmesi"
Özge Eda Kaya, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Emiak Defterlerine Göre İstanbul'un Farklı Bölgelerinden Mahalle ve Mülk Kayıtları"
Muhammed Ali Başaran, Trakya Üniversitesi
*Göksu ve İstanbul İçindeki Konumu"

İstanbul'un Sosyokültürel ve Mimari Tanım ve Sınırları
Abdullah Seçgin, Marmara Üniversitesi
*Hadikatü'l-Cevami'nin İstanbul Tasnifi ve Sınırları"
Fatma Aladağ, Universität Leipzig
*Mirâti-İ İstanbul'a Göre Mimari Yapıların Tematik Dağılımından Kent Örüntüsünü Anlama: Hesaplamalı Bir Yaklaşım"
Serpil Özcan, Marmara Üniversitesi
*Tekke ve Sufi Kayıtları Üzerinden İstanbul Coğrafyası"
Onur Öner, Marmara Üniversitesi
*Musiki ve Müzisyenler Açısından İstanbul'un Sınırları"

10 Haziran 2023 / 9:50-17:00

dbb@marmara.edu.tr
DBB_CDH

2. ChatGPT ve Büyük Dil Modelleri'nin Sosyal ve Beşeri Bilimlerde Potansiyelleri ve Sınırları, 17 Temmuz 2023

[Digital Ottoman Studies Platformu](https://dbb.marmara.edu.tr/etkinlikler/calistaylar/chatgpt-ve-buyuk-dil-modelleri) ile birlikte düzenlediğimiz bu çalıştayda; ChatGPT'nin ve büyük dil modellerinin sosyal bilimlerde ve beşeri bilimlerde nasıl kullanılabileceği, dil modellemesinin getirdiği yeni olanakları ve zorlukları, bu teknolojilerin sağladığı potansiyelleri araştırma sunumları etrafında tartışıldı.

<https://dbb.marmara.edu.tr/etkinlikler/calistaylar/chatgpt-ve-buyuk-dil-modelleri>

ChatGPT ve Büyük Dil Modelleri'nin Sosyal ve Beşeri Bilimlerde Potansiyelleri ve Sınırları

17.07.2023

Marmara Üniversitesi
Dijital Beşeri Bilimler
Uygulama ve Araştırma Merkezi

DIGITAL OTTOMAN STUDIES
www.digitalottomanstudies.com

ACILIŞ
10:00-10:30
Yunus Uğur, Tarih Bölümü, Dijital Beşeri Bilimler Merkez Müdürü,
Marmara Üniversitesi

I. OTURUM
Moderatör: Fatma Aladağ
Raportör: Büyanur Bekman

10:30-10:50
Emine Öztaner, Tarih Bölümü, Koç Üniversitesi
"Yapay Zekâ Modellerine Genel Bakış: Güncel Yaklaşımlar ve Tartışmalar"

10:50-11:10
Zübeyir Nişancı, Sosyoloji Bölümü, Marmara Üniversitesi
"Sosyal ve Beşeri Bilimlerde Büyük Dil Modellerine Giriş"

11:10-11:30
Merve Tekgürler, Tarih Bölümü, Stanford Üniversitesi
"Dönüştürücü Dil Modelleri ve Yapay Zekâ Altyapısının Osmanlı Tarihi Çalışmalarındaki Yeri"

11:30-12:30
Tartışma

II. OTURUM
Moderatör: Yunus Uğur
Raportör: Elif Derin Can

13:30-13:50
M. Taha Kocayigit, Bilgisayar Bilimi Bölümü, Edinburgh Üniversitesi
"İsorGPT Örneğinde Metin Temelli Soru Cevaplama"

13:50-14:10
Esmâ Fatma Taşbılgın, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü,
Medeniyet Üniversitesi
"Türkçe Metinlerde Adlandırılmış Varlık Tanıma için
Büyük Dil Modellerinin Kullanımı"

14:10-14:30
Süphan Keremzaltın, Tarih Bölümü, New York Üniversitesi Abu Dhabi
Fatma Aladağ, Tarih Bölümü, Universität Leipzig
"Osmanlı Türkçesinde Adlandırılmış Varlık Tanıma ve TEI için
Yapay Zekâ Kullanımı"

14:30-14:50
Murat Can Ganiz, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Marmara Üniversitesi
"Türkçe Hukuk Metinlerinde Büyük Dil Modellerinin Kullanımı"

14:50-15:50
Tartışma

Sonuç Değerlendirmesi ve Kapanış
15:50-16:30

Düzenleme ve Organizasyon
Yunus Uğur & Fatma Aladağ

3. Vakıf Tarihi Verileri ve Dijital Beşeri Bilimler Çalıştayı, 7 Aralık 2023

Vakıf tarihi ve DBB sahasında çalışmalar yürüten araştırmacı ve uzmanların sunum ve katılımıyla vakıf kaynaklarındaki veri çeşitliliğini ve uygun DBB araçları ve yöntemleri ayrıntılı bir şekilde ele alındı. Bu çalıştayda Meridyen Derneği ile iş birliği yapılmıştır.

Çalıştaya yurtiçi ve yurtdışından farklı kurum (üniversiteler, vakıflar genel müdürlüğü, başkanlık arşivi) uzmanları tarafından yapılan 11 sunum moderatörler yardımı ile 40'ı salonda 30'u çevrimiçinde 70 kadar ilgili ile tartışıldı. Vakıf tarihine dair veri içeren kaynak türleri tek tek elden geçirildi, özellikleri anlatıldı, dijital yaklaşımla neler yapılabileceğine dair öneriler müzakere edildi. Çalıştay kayıt altına alınmış, sosyal medyadan çalıştay ile ilgili haber paylaşımları yapılmış ve sunum yapanlara katılım belgesi takdim edilmiştir. Bundan sonra çalıştaya dair bir rapor hazırlanacak ve öneriler uzmanlarla paylaşılacaktır. Sonrasında yeni toplantılar organize etme imkanı olacaktır.

<https://dbb.marmara.edu.tr/etkinlikler/calistaylar/vakif-tarihi-verileri-ve-dijital-beseri-bilimler>

4. Osmanlıca Metinlerinin Dijital Transkripsiyonu Çalıştayı, 20 Aralık 2023

Çalıştayda tarihi, edebi, sosyolojik, ekonomik, kültürel değeri bulunan Osmanlıca metinlerin, belge, kitap gibi çeşitli formatlardaki kaynakların makinece okunabilmesi yönündeki çalışmalar, sorunlar ve çözüm önerilerini tartışıldı.

<https://dbb.marmara.edu.tr/etkinlikler/calistaylar/osmanlica-metinlerin-dijital-transkripsiyonu-calistayi>

OSMANLICA METİNLERİN DİJİTAL TRANSKRİPSİYONU ÇALIŞTAYI

20 ARALIK 2023

<https://dbb.marmara.edu.tr>

KONUŞMACI VE MODERATÖRLER

- Prof. Dr. Behçet Uğur Töreyn, İstanbul Teknik Üniversitesi
- Doç. Dr. Atakan Kurt, İstanbul Üniversitesi
- Doç. Dr. Bahattin Yalçınkaya, Marmara Üniversitesi
- Doç. Dr. Kadir Turgut, İstanbul Üniversitesi
- Doç. Dr. Murat Can Ganiz, Marmara Üniversitesi
- Doç. Dr. Yunus Uğur, Marmara Üniversitesi
- Doç. Dr. Zübeyir Nişancı, Marmara Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Esmâ F. Bilgin Taşdemir, Medeniyet Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Hakan Temiz, Artvin Çoruh Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Müge Akbulut, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Sümeyye Akça, Marmara Üniversitesi
- Misafir Dr. Öğr. Üyesi Suphan Kırmızıaltın, NY-Abu Dabi Üniversitesi
- Dr. Ahmet Abdullah Saçmalı, LexiQamus
- Dr. Ercan Akyol, Viyana Üniversitesi
- Öğr. Görevlisi Fatma Aladağ, Uskudar Üniversitesi
- Octavio Ernesto Romo Rodriguez, İstanbul Teknik Üniversitesi
- Elif Derin Can, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi
- Neslihan Sandal, IRCICA

**DÜZENLEYEN : DR. ÖĞR. ÜYESİ SÜMEYYE AKÇA
DOÇ. DR. YUNUS UĞUR**

E- Yuvarlak Masa Toplantıları: Dijital Beşeri Buluşmalar

Dijital Sosyal ve Beşeri Bilimlerdeki gelişmeleri alana ilgi duyan kişilerle hep birlikte konuşmak, tartışmak ve tecrübe paylaşımı yapmak üzere iki haftada bir Dijital Beşeri Buluşmalar'da (dbb) bir araya geliyoruz. Elimizdeki kaynakları veriye dönüştürme, verileri yapılandırma, hangi uygulamaların uygun olacağını konuşma gibi daha pek çok süreci ve alana dair yapılan proje ve tartışmaları biz bize değerlendirmek için bir ortam oluşturmayı hedefliyoruz. <https://dbb.marmara.edu.tr/etkinlikler/yuvarlak-masa-toplantilari>

DBB-1: 14 Kasım 2023'teki ilk buluşmadaki misafirimiz Dr. Abdullah Saçmalı oldu ve ekibiyle birlikte üzerinde çalıştıkları yeni proje çerçevesinde metin dijitalleştirme süreçlerini konuştuk.

**DİJİTAL BEŞERİ
BULUŞMALAR**

Dijital Sosyal ve Beşeri Bilimlerdeki gelişmeleri alana ilgi duyan kişilerle hep birlikte konuşmak, tartışmak ve tecrübe paylaşımı yapmak üzere **Dijital Beşeri Buluşmalar**'da bir araya geliyoruz.

Elimizdeki kaynakları veriye dönüştürme, verileri yapılandırma, hangi uygulamaların uygun olacağını konuşma gibi daha pek çok süreci ve alana dair yapılan proje ve tartışmaları biz bize değerlendirmek için bir ortam oluşturmayı hedefliyoruz.

Bazı özel davetlilerimizin de olacağı buluşmalarımıza sizi de bekliyoruz.

Bu ilk buluşmadaki misafirimiz **Dr. Abdullah Saçmalı** olacak ve ekibiyle birlikte üzerinde çalıştığı yeni proje çerçevesinde metin dijitalleştirme süreçlerini konuşacağız.

 2 Haftada Bir Salı
15.00-16.30
(İkinci 14.11.2023)

 Marmara Üniversitesi Göztepe Yerleşkesi
Eski Teknoloji Fakültesi Binası
A Blok A.301

 Marmara Üniversitesi
Dijital Beşeri Bilimler
Uygulama ve Araştırma Merkezi

DBB-2: 28 Kasım 2023'te misafirimiz Dr. M. Fuat Kına oldu. Koç Üniversitesinde geliştirdikleri Politus projesi kapsamında büyük veri, NLP ve makine öğrenmesi konularını konuştuk.

DİJİTAL BEŞERİ BULUŞMALAR

Dijital Sosyal ve Beşeri Bilimlerdeki gelişmeleri alana ilgi duyan kişilerle hep birlikte konuşmak, tartışmak ve tecrübe paylaşımı yapmak üzere **Dijital Beşeri Buluşmalar**'da bir araya geliyoruz.

Elimizdeki kaynakları veriye dönüştürme, verileri yapılandırma, hangi uygulamaların uygun olacağını konuşma gibi daha pek çok süreci ve alana dair yapılan proje ve tartışmaları biz bize değerlendirmek için bir ortam oluşturmayı hedefliyoruz.

Bazı özel davetlilerimizin de olacağı buluşmalarımıza sızı de bekliyoruz.

İkinci buluşmadaki misafirimiz **Dr. M. Fuat Kına** olacak ve Koç Üniversitesi'nde yürüttükleri Politus Analytics projesi çerçevesinde seçmen ve tüketici davranışını anlamada büyük veri, NLP, makine öğrenmesi, yapay zeka kullanımı ve süreçlerini konuşacağız.

 2 Haftada Bir Salı
15.00-16.30
(28.11.2023)

 Marmara Üniversitesi Göztepe Yerleşkesi
Eski Teknoloji Fakültesi Binası
A Blok A.301

 Marmara Üniversitesi
DijitalBeşeriBilimler
Uygulama ve Araştırma Merkezi

DBB-3: 12 Aralık 2023'teki misafirimiz Serpil Özcan oldu. Tartışma konumuz ise Sosyal ve Beşeri Bilimler için ChatGPT'nin imkanları idi.

**DIJİTAL BEŞERİ
BULUŞMALAR**
dbb-3

12 Aralık 2023, 15:00 / Marmara Üniversitesi, Göztepe Yerleşkesinde
Serpil Özcan'ın sunumuyla
Sosyal bilimler ve ChatGPT'nin potansiyelini konuşacağız

Marmara Üniversitesi
Dijital Beşeri Bilimler
Uygulama ve Araştırma Merkezi

DBB-4: 26 Aralık 2023'teki dördüncü buluşmamızda misafirimiz Sabancı Üniversitesinden Mehmet Kuru oldu. Kendisi ile sohbet konumuz "Ezop Alaturka Projesi" kapsamında veri seti ve veri tabanı oluşturmak üzerine konuştuk.

**DIJİTAL BEŞERİ
BULUŞMALAR**
dbb-4

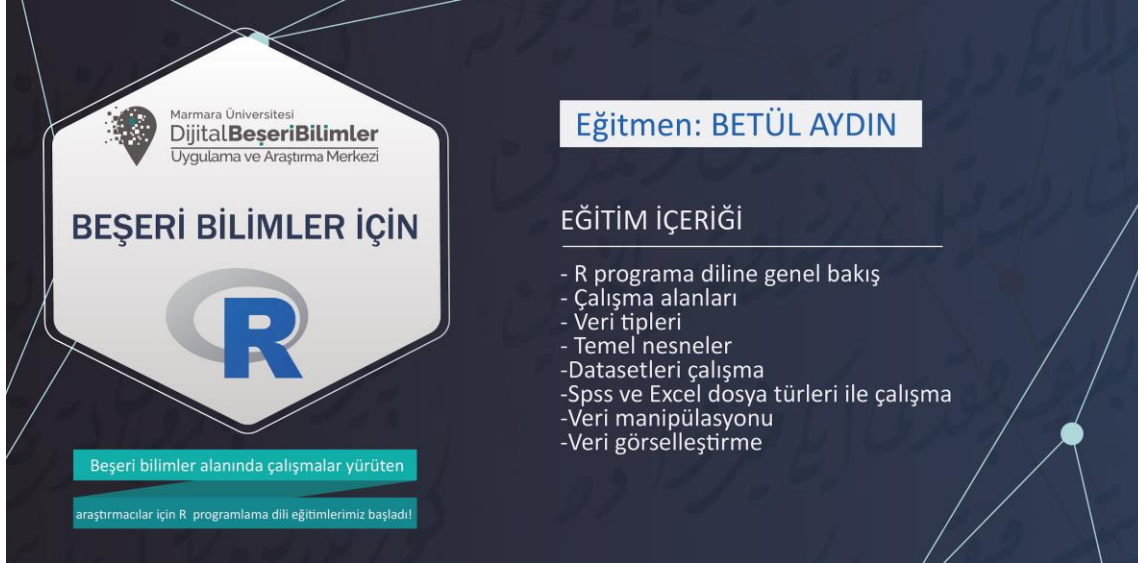
26 Aralık 2023, 15:00 / Marmara Üniversitesi, Göztepe Yerleşkesinde
Mehmet Kuru'nun katılımıyla
"Ezop Alaturka Projesi" kapsamında veri seti ve veri tabanı oluşturmayı konuşacağız

Marmara Üniversitesi
Dijital Beşeri Bilimler
Uygulama ve Araştırma Merkezi

F- Eğitimler

R Eğitimi, 16 Mart- 1 Haziran 2023

Betül Aydın'ın eğitmenliğinde R programlama dilinde temel seviye eğitim ve uygulamalar yapılmıştır.

The poster is for an R programming course. It features the Marmara University logo and the text 'Marmara Üniversitesi Dijital Beşeri Bilimler Uygulama ve Araştırma Merkezi'. The main title is 'BEŞERİ BİLİMLER İÇİN' with a large blue 'R' logo below it. The instructor is listed as 'Eğitmen: BETÜL AYDIN'. The course content includes: '- R programa diline genel bakış', '- Çalışma alanları', '- Veri tipleri', '- Temel nesnelere', '- Datasetleri çalışma', '- Spss ve Excel dosya türleri ile çalışma', '- Veri manipülasyonu', and '- Veri görselleştirme'. Two teal boxes at the bottom state: 'Beşeri bilimler alanında çalışmalar yürüten' and 'araştırmacılar için R programlama dili eğitimlerimiz başladı!'

Uygulamalı Dijital Beşeri Bilimler Eğitimi, 6 - 19 Kasım 2023

Bu etkinliğin amacı, lisansüstü öğrenciler ve araştırmacılara Dijital Beşeri Bilimler (DBB) yaklaşım ve yöntemleri konusunda eğitim vermektir. Bu eğitimin kapsamı sosyal ve beşeri bilimlerin tüm dallarındaki verileri, dijital teknolojilerin sağladığı imkanlarla ele almak ve yeni araştırma sorularına imkân tanıyan ve tüm dünyada önemli bir gündem olan yöntem ve yaklaşımları öğrenci ve araştırmacılara sunmaktır. Eğitim kapsamında Dijital Sosyal ve Beşeri Bilimlere Giriş ile birlikte 4 modülde eğitim verilmiştir: Python'a Giriş ve Veri Görselleştirme, Gephi ile Sosyal Ağ Analizi, Yapay Zekâ Platformu Transkribus ile Otomatik Transkripsiyon, Coğrafi Bilgi Sistemleri ve ArGIS ile Mekânsal Analiz. Eğitim Meridyen Derneği iş birliği ile gerçekleştirilmiştir.

Eğitim programına 233 lisansüstü öğrenci ve doktoralı araştırmacı başvurdu. Formlar titizlikle incelenerek duyuruda belirtilen kriterler çerçevesinde 4 modülden her birine 15 kişiyi geçmeyecek şekilde seçimler yapıldı. Asil üyelerden gelemeyeceğini bildirenler yerine yedek kişiler modüle davet edildi. Böylece etkinlik programında ilan edildiği üzere eğitimler Giriş dersi

ve 4 modül olarak gerçekleştirildi. Eğitimlere devam çok üst düzeyde olmuştur. Eğitimler sonunda yapılan değerlendirme anketinde eğiticiler, süreç ve içerikler 5 üzerinden 4.50 ve üzerinde not aldı. Eğitimin süresi konusunda ise daha uzun olması gerektiğine dair talepler oldu. Ayrıca farklı eğitim modülleri talep edildi. Bu güzel yorum ve öneriler sonraki eğitimler için dikkatle değerlendirilecektir.

Detaylar için [TIKLAYINIZ](#)

UYGULAMALI DİJİTAL SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER EĞİTİMİ

6-19 Kasım 2023

Dört Modül | Ücretsiz | Son Başvuru 25 Ekim '23

(((Çevrimiçi)))

Dijital Sosyal ve Beşeri Bilimlere Giriş

- 1 Python'a Giriş ve Veri Görselleştirme
- 2 Gephi ile Sosyal Ağ Analizi
- 3 Yapay Zeka Platformu Transkribus ile Otomatik Transkripsiyon
- 4 Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Argis ile Mekansal Analiz

Marmara Üniversitesi
DijitalBeşeriBilimler
Araştırma Merkezi

MERİDYEN

Uygulamalı Dijital İlahiyat Araştırmaları Eğitimi (Başvurusu Yapıldı ve Kabul Edildi)

5-17 Şubat 2024

TÜBİTAK 2237-A Desteği ve Araştırma Merkezimizin İş Birliği İle

Yürütücü: Dr. Tuba Nur Saraçoğlu, Mardin Artuklu Ü. İslami İlimler Fakültesi

Uygulamalı Dijital İlahiyat Araştırmaları Eğitim Programı, ilahiyat alanında sürdürülen akademik çalışmalarla dijital beşeri bilimlerin yöntemleri arasında bir iletişim kurmayı amaçlamaktadır.

Proje kapsamında verilecek çevrimiçi eğitimlerde DBB yöntemlerinin İslamî ilimlere adaptasyonunun imkanları sorgulanacak ve katılımcıların aktif olduğu örnek çalışmalarla sürece dahil olmaları sağlanacaktır. Bu bağlamda öncelikle alanın tanıtılmasına ve temel kavramsal çerçevenin ortaya koyulmasına yönelik olarak üç blok giriş dersleri planlanmıştır. Bunlar DBB genel giriş dersi, Dijital İlahiyat Araştırmaları giriş dersi, Yapay Zekâ giriş dersi. DBB yöntemlerinin sosyal bilimlere etkisi, dijital ilahiyat çalışmalarının tarihi seyri, alandaki birçok çalışmayı etkileyen yapay zekâ uygulamalarına dair tanımları içeren bu giriş eğitimlerinin ardından, söz konusu yöntemlerin önemli araçlarının, coğrafi bilgi sistemleri, sosyal ağ analizleri ve metin analizlerine yönelik araçların alanında uzman ve tecrübeli eğitimler tarafından tanıtılması, uygulanması, uygulanmasına yardımcı olunması hedeflenmekte ve dijital ilahiyat araştırmalarıyla ilgili yurtdışından bir proje ve TÜBİTAK destekli bir örnek proje çerçevesinde eğitimin nihayete erdirilmesi planlanmaktadır.

Detaylı Bilgi ve Başvuru: <https://www.dijitalilahiyatarastirmalari.com>

F- İnsan Kaynağı Oluşturma

YÖK Doktora Sonrası Araştırmacı İstihdamı: Dr. Ayşegül Çimen, YÖK 2547 sayılı kanunun ek 34'üncü maddesi Devlet Yükseköğretim Kurumlarında Doktora Sonrası Sözleşmeli Araştırmacı Çalıştırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca doktora sonrası sözleşmeli araştırmacı olarak merkezimizin kadrolu personeli olarak 1 Kasım 2023'te görevine başlamıştır.

Araştırmacılar

2023 yılında yurtiçi ve yurtdışında doktorasını yazmakta olan ve merkezin ilgi alanlarında çalışan 5 kişi merkeze araştırmacı olarak kabul edilmiş ve çalışmalarını merkezde yürütmüşlerdir. Araştırmacılar ve süreleri aşağıda verilmiştir:

Özge Eda Kaya, Tarih Bölümü Doktor Adayı, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, (Eylül 2023-Aralık 2024)

Aylin Dengiz Ökke, Tarih Bölümü Doktor Adayı, Marmara Üniversitesi, (Mart 2023-Aralık 2024)

Serpil Özcan, Tarih Bölümü Doktor Adayı, Marmara Üniversitesi, (Mart 2023-Aralık 2024)

Franziska Schneider, Tarih Bölümü Doktor Adayı, Universität Regensburg, (Mart-Ağustos 2023)

Fatma Aladağ, Tarih Bölümü Doktor Adayı, Universität Leipzig, (Haziran-Temmuz, 2023)

Kısmi Zamanlı Öğrenciler

2023 Yazında lisans ve lisansüstü iki öğrenci ve Güz'ün de üç öğrenci olmak üzere merkezde kısmi zamanlı öğrenciler istihdam edilerek birikim ve tecrübelerinin artması beklenmektedir. Öğrenciler ve dönemleri şu şekildedir:

Rümeysanur Doğan, Sosyoloji Bölümü Doktor Adayı, Marmara Üniversitesi (2023 Yaz ve Güz)

Ahmet Baran Demir, Tarih Bölümü Lisans Öğrencisi, Marmara Üniversitesi (2023 Yaz ve Güz)

Necmettin Semiz, Tarih Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi, Marmara Üniversitesi (2023 Güz)

Gönüllü Stajyerler

2023 yılı içerisinde gönüllü olarak merkezdeki çalışmalara destek vermek üzere başvuruda bulunan öğrencilerden uygun olanlar gönüllü stajyer olarak merkeze destek olmuşlardır. Bu kişiler ve çalışma dönemleri aşağıda verilmiştir:

Emirhan Kabataş, Tarih Bölümü Lisans Öğrencisi, Marmara Üniversitesi (2023 Bahar)

Furkan Sızanlı, Tarih Bölümü Lisans Öğrencisi, Marmara Üniversitesi (2023 Bahar)

Ahmet Baran Demir, Tarih Bölümü Lisans Öğrencisi, Marmara Üniversitesi (2023 Bahar)

Recep Şensin, Tarih Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi, Marmara Üniversitesi (2023 Yaz)

G- Kurumsal İş birlikleri

Mardin Artuklu Üniversitesi

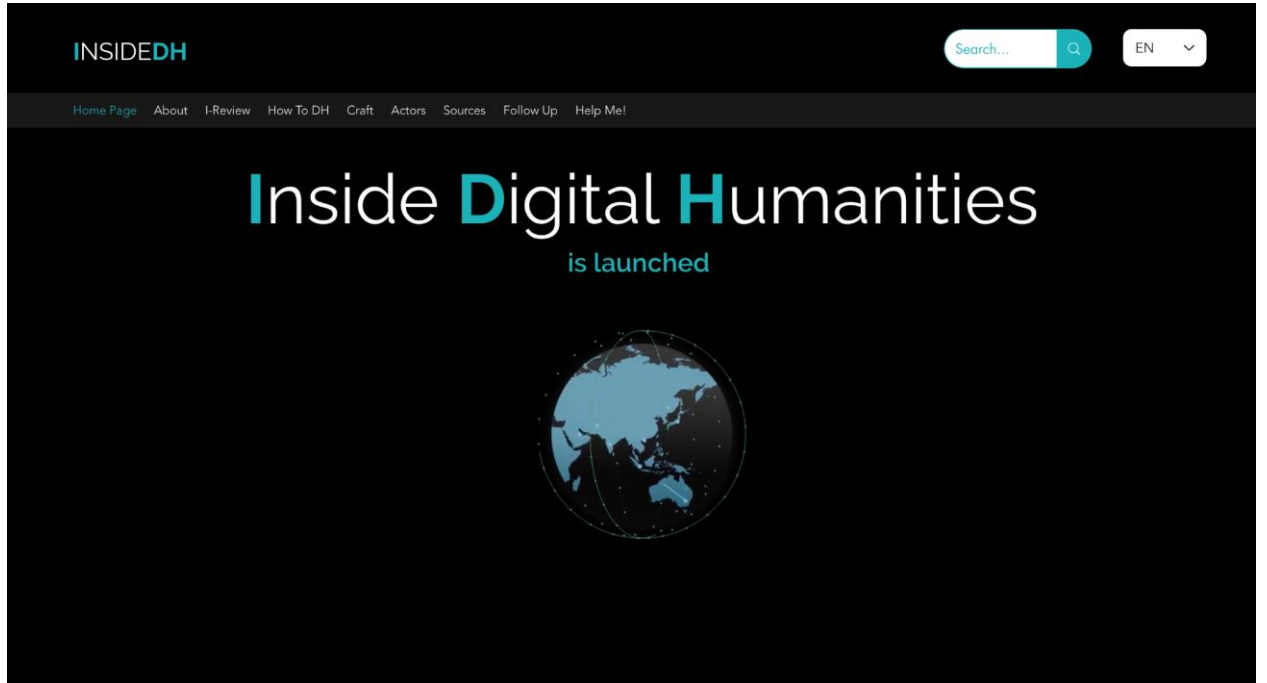
Uygulamalı Dijital İlahiyat Araştırmaları Eğitim Programı çerçevesinde TÜBİTAK'a başvuru sürecinde iş birliği yapılmıştır. Öneri TÜBİTAK tarafından kabul edilmiştir.

Meridyen Derneği

Meridyen Derneği iş birliği ile 2023 yılında “Uygulamalı Dijital Beşeri Bilimler Eğitimi” ve “Vakıf Tarihi Verileri ve Dijital Beşeri Bilimler Çalıştayı” gerçekleştirilmiştir. Detaylı bilgi için <https://www.meridyenderneği.org/>

Inside DH Platformu

Inside DH Dijital Sosyal ve Beşeri Bilim meraklılarının ve araştırmacılarının tek bir platform üzerinden veri toplama ve analiz yöntemlerine, alanla ilgili gerçekleşecek etkinliklere ve haberlere ulaşma imkanı sağlayan İngilizce ve Türkçe yayınlanan bir web sitesidir. Merkezimizle tüm süreçler ve içerik konusunda iş birliği yapılacaktır. Detaylı bilgi için <https://www.insidedh.com/>

Digital Ottoman Studies Platformu

Dijital Osmanlı çalışmalarına dair çalışmaları takip edip bünyesinde toplamaya çalışan www.digitalottomanstudies.com platformu ile “ChatGPT ve Büyük Dil Modelleri'nin Sosyal ve Beşeri Bilimlerde Potansiyelleri ve Sınırları” başlıklı çalıştayda iş birliği yapılmıştır.

3- Amaç ve Hedefler

A. Temel Politikalar ve Öncelikler

DBB-M bilişim alanındaki gelişmelerin sosyal ve beşeri bilimlerle etkileşimini dünyayla eş zamanlı olarak takip etmeyi ve bu sürece katkıda bulunmayı temel bir politika olarak benimsemiştir. Bu çerçevede öncelikler bilişim alanındaki gelişimleri anlık olarak takip etmek, ulusal ve uluslararası iş birlikleri geliştirmek, disiplinlerarası projeler geliştirmek, bu alandaki insan kaynağını artırmak ve yapay zeka/bilişim alanındaki bu gelişmelerin sosyal ve beşeri bilimlerdeki verinin/bilginin tanımı, mahiyeti ve dönüşümüne etkisi üzerine bir tartışmayı sürekli gündemde tutmaktır.

B. İdarenin Stratejik Planında Yer Alan Amaç ve Hedefleri

Stratejik Amaçlar	Stratejik Hedefler
Uluslararası ölçekte dijital beşeri bilimler üzerine saygın bilimsel çalışmaların yapıldığı bir mükemmeliyet merkezi olmak	Uluslararası kurumlarla iş birlikli çalışmaları arttırmak
	Araştırmacı ve öğrencileri yurtdışı çalışmaları konusunda teşvik etmek
Toplumsal, kültürel ve tarihi alanlardaki çalışmalara bilimsel veriler ve yöntemlerle kaynaklık etmek	Ulusal ve yerel kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışmalar yürütmek
	Kamu yararına kullanılacak alanlarda bilimsel veri üretmek

Stratejik Amaçlar	Stratejik Hedefler
Uluslararası ölçekte dijital beşeri bilimler üzerine saygın bilimsel çalışmaların yapıldığı bir mükemmeliyet merkezi olmak	Uluslararası kurumlarla iş birlikli çalışmaları arttırmak
	Araştırmacı ve öğrencileri yurtdışı çalışmaları konusunda teşvik etmek
Toplumsal, kültürel ve tarihi alanlardaki çalışmalara bilimsel veriler ve yöntemlerle kaynaklık etmek	Ulusal ve yerel kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışmalar yürütmek
	Kamu yararına kullanılacak alanlarda bilimsel veri üretmek

4. Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi

A. Üstünlükler

Dijital beşeri bilimler dünya ölçeğinde hızla gelişen bir alandır. Türkiye’de resmi olarak kurulan ilk araştırma merkezi olarak bilişim ve yapay zeka alanındaki gelişmelerle dijital ve sosyal bilimler arasındaki etkileşimin gündemini ortaya koymak, araştırma ve projeler geliştirmek ve insan kaynak oluşturmak için DBB-M büyük bir üstünlüğe sahiptir. Türkiye’deki YÖK başta olmak üzere ilgili tüm kamu kurumlarının bu alanda yatırım yapmayı öncelemesi de merkez için önemlidir. Şu anda Türkiye’de bu alandaki yetişmiş insan kaynağı ve bilgi birikimi bir çatı altında DBB-M bünyesinde. İlk senesinde yaptığı faaliyetler ve iş birlikleri ile bu üstünlüğünü gelecek yıllarda artırarak devam ettirme potansiyeline sahiptir.

B. Zayıflıklar

Merkez, faaliyetlerini sürdürürken fiziksel ve teknolojik altyapı yetersizlikleriyle karşılaşmaktadır. Çalışma ve toplantı alanlarının özellikle çevrim içi toplantılar için altyapı yetersizliği, yazılım ve programların eksikliği çalışmaların sürdürülmesini zorlaştırmaktadır. Araştırma merkezlerinin seyahat, etkinlik ve faaliyetleri için bütçesinin olmaması geliştirilebilecek iş birliklerini olumsuz etkilemektedir. Aynı şekilde kuluçka projeleri için de belirli bir bütçesinin olmaması ileri proje imkanlarını zayıflatmaktadır. Merkezlerin akademik ve özellikle de idari kadrosunun (sekreter) olmaması ise pek çok işi az sayıdaki araştırmacının yapmasını mecburi kılmakta ve bu da projelere ayrılacak zamanı azaltmaktadır.

C. Değerlendirme

Bazı altyapı ve bütçe eksikliği olumsuzluklarına rağmen DBB-M üniversitemizin destekleri ile ilk yılında çok verimli ve aktif bir dönem geçirmiştir. Bunun sonraki yıllarda daha da gelişeceği ve somut çıktılara dönüşeceği muhakkaktır. DBB-M’nin sahip olduğu bilgi birikimi ve insan kaynağı Türkiye’de ve uluslararası planda yapay zeka, bilişim teknoloji ile sosyal ve beşeri bilimleri etkileşimine dair yenilikçi çalışmaları yapmak için büyük bir imkandır ve bunun en iyi şekilde değerlendirilmesi ve katkıda bulunulması aşikardır.

5. Öneri ve Tedbirler

- Üniversite üst yönetiminin araştırma ile ilgili birimleri (araştırma merkezleri, Bapko, Mitto, Teknopark gibi) bir araya getiren toplantıları sıklaştırması önerilir. Böylece araştırma gündemleri, iş birlikleri, kurumsal sorunlar ve imkanlarla ilgili daha aktif bir süreç işletilir.
- Dijital beşeri bilimlerin üniversitemizin tüm sosyal ve beşeri bilimler birimleri için farkındalık yaratılması gereken bir alan olduğunun her ortamda dile getirilmesi önerilir. Bu çerçevede üniversitedeki bilişim alanındaki birimlerle sosyal ve beşeri bilimlerdeki birimlerin çeşitli vesilelerle bir araya getirilmesi elzemdir. DBB-M bu süreçte merkezi bir rol üstlenebilir.
- Araştırma merkezlerinin çevrim içi toplantı altyapılarının geliştirilmesi, etkinlik ve kuluçka projeler için bir miktar bütçe tahsis edilmesi önerilir.
- Araştırma merkezlerinin idari süreçlerini kolaylaştırmak ve verimli hale getirmek için idari personele ihtiyacı bulunmaktadır. Tek merkeze olmasa da birkaç merkeze bir idari personel görevlendirilmesi önerilir.